

ingediend op **1470** (2022-2023) – Nr. 1
8 november 2022 (2022-2023)

Verslag van de hoorzitting

namens de Commissie voor Algemeen Beleid,
Financiën, Begroting en Justitie
uitgebracht door Maaïke De Vreese

met de verbindingsofficier Politie
bij de Vlaamse Regering

Samenstelling van de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën, Begroting en Justitie:

Voorzitter: Steven Vandeput.

Vaste leden:

Arnout Coel, Maaike De Vreese, Andries Gryffroy, Philippe Muyters, Steven Vandeput;
Adeline Blancquaert, Anke Van dermeersch, Wim Verheyden;
Koen Van den Heuvel, Peter Van Rompuy;
Willem-Frederik Schiltz, Maurits Vande Reyde;
Celia Groothedde, Björn Rzoska;
Ludwig Vandenhove.

Plaatsvervangers:

Veerle Geerinckx, Liesbeth Homans, Sarah Smeyers, Wilfried Vandaele, Paul Van Miert;
Filip Brusselmans, Yves Buysse, Johan Deckmyn;
Stijn De Roo, Sofie Mertens;
Marino Keulen, Gwendolyn Rutten;
Mieke Schauvliege, Jeremie Vaneeckhout;
Bruno Tobback.

Toegevoegde leden:

Jos D'Haese.

INHOUD

I.	Inleidende uiteenzetting door Luc Vanlouwe	4
1.	Recapitulatie	4
2.	Plannen	4
2.1.	Versterking van de informatiepositie	4
2.1.1.	Toegang tot politionele informatie	4
2.1.2.	Veiligheidsmachtigingen	5
2.1.3.	Radicalisering	5
2.1.4.	Protocolafspraken.....	6
2.1.5.	Crisiscommunicatie.....	6
2.2.	Opvolging radicalisering.....	6
2.3.	Opvolging bestuurlijke aanpak.....	7
3.	Dagelijkse werking van de verbindingsofficier.....	8
II.	Bespreking.....	8
1.	Vragen en opmerkingen van de leden.....	8
1.1.	Tussenkoms van Maaïke De Vreese.....	8
1.2.	Tussenkoms van Adeline Blancquaert.....	9
1.3.	Tussenkoms van Ludwig Vandenhove.....	10
2.	Antwoorden van Luc Vanlouwe	10
3.	Aanvullende tussenkomst van Adeline Blancquaert.....	14
4.	Aanvullend antwoord van Luc Vanlouwe	14
	Gebuurkte afkortingn	15

Bijlage: zie [dossierpagina](#) van dit document op www.vlaamsparlement.be

In de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën, Begroting en Justitie vond op 27 september 2022 een hoorzitting plaats met Luc Vanlouwe, Eerste Hoofdcommissaris van Politie en verbindingsofficier bij de Vlaamse Regering. Deze hoorzitting was het vervolg op een eerdere kennismakende hoorzitting met Luc Vanlouwe, op 29 juni 2021, waar het ging over de omschrijving en invulling van de nieuwe functie van Vlaams verbindingsofficier (*Parl. St.* VI.Parl. 2020-21, nr. 889/1). Vanuit de commissie werd toen gevraagd om na een jaar nog eens een stand van zaken te krijgen. De spreker maakte bij zijn uiteenzetting gebruik van een presentatie die terug te vinden is op de [dossierpagina](#) van dit document op www.vlaamsparlement.be.

I. Inleidende uiteenzetting door Luc Vanlouwe

Bij de aanvang van zijn uiteenzetting beaamt *Luc Vanlouwe* dat het vandaag de bedoeling is om na de eerdere kennismaking opnieuw terug te koppelen naar de commissie over de werking van het afgelopen jaar. Pro memorie zal de spreker vooreerst dan ook even kort recapitulieren wat er gezegd is op de bijeenkomst van 29 juni 2021. Daarna zal hij zijn plannen ter versterking van de informatiepositie toelichten, om dan ook nog in te gaan op de opvolging inzake radicalisering en op de opvolging inzake bestuurlijke aanpak.

1. Recapitulatie

De spreker wijst erop dat een van de in het Vlaams regeerakkoord vervatte doelstellingen bestaat in een versterking van de informatiepositie van de Vlaamse Regering via de aanwerving van een verbindingsofficier Politie die moest beschikken over de noodzakelijke veiligheidsmachtiging. Zijn taak zou bestaan uit het coördineren van de informatie-uitwisseling tussen de federale inlichtingen- en veiligheidsdiensten enerzijds en de Vlaamse overheid anderzijds.

Een en ander werd nader gespecificeerd in een nota aan de Vlaamse Regering. Naast het omgaan met gevoelige informatie werd er daarin ook aandacht gevraagd voor het Vlaams veiligheidsbeleid, en dan heel in het bijzonder voor de aanpak van radicalisering en voor de rol van de bestuurlijke handhaving in de aanpak van georganiseerde en ondermijnende criminaliteit.

Kort samengevat komt de rol van de verbindingsofficier dus neer op de interface zijn tussen Vlaanderen en de geïntegreerde politie (lokaal en federaal) en die tussen Vlaanderen en de veiligheids- en inlichtingendiensten.

2. Plannen

Luc Vanlouwe wilde prioritair vooral de informatiepositie versterken. Dat is immers het absolute minimum. Gezien zijn achtergrond wilde hij daarnaast ook het radicaliseringsverhaal goed opvolgen. En heel in het bijzonder genoot ook de bestuurlijke handhaving zijn volle aandacht. Dit alles diende te gebeuren naast de dagdagelijkse interfacewerking. In antwoord op vragen vanuit de Vlaamse overheid omtrent politie dient zo snel mogelijk de geschikte partner geïdentificeerd te worden.

2.1. Versterking van de informatiepositie

2.1.1. Toegang tot politionele informatie

Inzake de versterking van de informatiepositie stelt de spreker dat artikel 44/11/9 van de wet op het Politieambt toelaat dat andere dan federale overheden – in zoverre die tenminste een wettelijke opdracht omtrent strafrecht en/of openbare

veiligheid hebben – toegang zouden kunnen krijgen tot politionele informatie. Dit betekent dat de Vlaamse diensten bevoegd voor handhaving, inspectie, controle en toezicht daar dus potentieel onder kunnen vallen. Luc Vanlouwe heeft die diensten dan ook aangeschreven om hen op deze mogelijkheid te wijzen.

Die diensten hebben dan via hem aanvragen ingediend bij de federale politie, die teruggekoppeld heeft naar de federale ministers van Binnenlandse Zaken en Justitie. Er dienden in dat verband overigens ook adviezen te worden ingewonnen bij het College van procureurs-generaal en bij de gegevensbeschermingsautoriteit van de politie (het Controleorgaan op de politionele informatie). Deze recent uitgebrachte adviezen waren negatief, in de zin dat men meer motivering wenste over de redenen waarom die Vlaamse diensten toegang zouden kunnen krijgen tot die politionele informatie.

De spreker maakt hierbij wel de kanttekening dat de zaak 'gelaagd' was ingediend. Bij de eerste zeven Vlaamse diensten die een aanvraag hadden ingediend, was de indiening eigenlijk gebeurd door de federale politie, die zelf bepaald had met welke Vlaamse inspectiediensten ze regelmatig samenwerkte als vaste partner. Allicht heeft de federale politie dus te weinig gemotiveerd waarom en met welke decretale basis de Vlaamse diensten toegang zouden moeten kunnen krijgen tot politionele informatie. Het negatieve advies heeft ertoe geleid dat de federale politie een nieuw sjabloon heeft aangemaakt voor de aanvragen. Alle diensten zullen dus opnieuw moeten worden aangeschreven om hun aanvragen te herhalen, maar nu dus met duidelijke vermelding van de decretale basis, die moet raken aan het strafrecht, dan wel aan de openbare veiligheid. De doelstelling om in deze tot een samenwerkingsovereenkomst te komen, ligt bijgevolg dus nog niet voor de hand.

2.1.2. Veiligheidsmachtigingen

Een tweede belangrijke kwestie betreft de veiligheidsmachtigingen, zoals vastgelegd in de wet van 11 december 1998 betreffende de classificatie en de veiligheidsmachtigingen, die een beschermgrond geeft aan gevoelige of geclassificeerde informatie. In dat verband moest de spreker vaststellen dat er binnen de Vlaamse overheid toch nog een aantal stappen zullen moeten worden ondernomen. Hoewel er op verschillende departementen al personen zijn die beschikken over een veiligheidsmachtiging, is er zeker nog niet op elk departement, agentschap, kabinet een veiligheidsofficier aanwezig. Het is ook behoorlijk moeilijk gebleken om een goed overzicht van de bestaande toestand op te stellen, omdat de partners zelf niet altijd over een correct beeld beschikten doordat de aanvragen vaak nogal ad hoc gebeurden. Via besprekingen met het kabinet van de minister-president en met de nationale veiligheidsoverheid begint zich ondertussen wel al een beeld te vormen en wordt er geprobeerd om een aantal verbetervoorstellen te formuleren.

2.1.3. Radicalisering

Nog inzake het versterken van de informatiepositie wijst de spreker erop dat inzake de radicaliseringsproblematiek het Vlaams Platform Preventie Radicalisering de plaats bij uitstek is om informatie uit te wisselen over deze thematiek. De spreker heeft echter moeten vaststellen dat sommige informatie die hij kreeg, en dan met name informatie afkomstig van het OCAD, ruimer was dan de loutere radicalisering en polarisering. Hij heeft dan ook het initiatief genomen om deze informatie, afhankelijk van de inhoud, en afhankelijk van de veiligheidsgraad ervan, rechtstreeks te bezorgen aan ofwel de hoofden van bepaalde departementen of agentschappen, ofwel de betrokken kabinetten. Dat heeft onder andere gespeeld bij de Oekraïne-crisis, bij hackinggevaar en dergelijke meer.

2.1.4. *Protocolafspraken*

Nog in het kader van de versterking van onze informatiepositie was ook het idee gerezen om dat overal vast te leggen in protocolafspraken. Met de Veiligheid van de Staat, OCAD en het Nationale Crisiscentrum verloopt de samenwerking al vlot, maar een aantal andere diensten voelen zich niet gevat door de afspraken die gemaakt werden tussen de federale ministers van Justitie en Binnenlandse Zaken. Het gaat dan met name over Defensie met de militaire inlichtingendienst (ADIV) en de federale Kanselarijdiensdiensten met het centrum voor cyberveiligheid (CCB).

Dit alles neemt niet weg dat er verschillende initiatieven en dossiers lopende zijn om tot dergelijke protocolafspraken te komen binnen verschillende beleidsdomeinen. Zo kan men komen tot een rechtstreekse protocolafpraak tussen de inlichtingendiensten en het departement of het agentschap over de uitwisseling van informatie en de werkwijze die daarbij gevolgd moet worden.

2.1.5. *Crisiscommunicatie*

Een laatste piste die de spreker gevolgd heeft om de informatiepositie te versterken, bestaat in zijn deelname aan de werking van het CCVO naar aanleiding van de coronacrisis. Het was daarbij de bedoeling om via de kortst mogelijke keten zicht te krijgen op situaties waarin er taken voor de politie te berde kwamen, en omgekeerd ook zo snel als mogelijk aan het Vlaamse niveau te communiceren in die gevallen waarin er door de politie taken werden opgenomen die op de een of andere manier een specifieke meerwaarde of impact zouden kunnen hebben op de Vlaamse overheid.

2.2. *Opvolging radicalisering*

Luc Vanlouwe gaat dan in op zijn tweede grote doelstelling: de opvolging van radicalisering. Het hoger al aangehaalde Platform Preventie Radicalisering-Polarisering vormde in dat verband een goede entree en kennismaking. Tegelijk heeft hij hiervan ook gebruikgemaakt om rechtstreeks in contact te treden met de collega's van de verschillende departementen.

Hij heeft hen via dat kanaal met name op de hoogte gebracht van het bestaan van de informatieofficier, die aanwezig is in elke lokale politiezone. Het hoeft geen betoog dat zo iemand een uitermate waardevolle gesprekspartner kan zijn voor de mensen van de preventieve en sociale sector. Omgekeerd is het Vlaamse plan voor de aanpak en preventie van radicalisering nu ook ingeschreven in de opleiding van de informatieofficiëren, zodat ook zij afdoende bekend zouden zijn met de preventieve aanpak en de nazorg inzake radicalisering.

Het moge duidelijk zijn dat dit allemaal past binnen een breder verhaal van netwerkvorming met het oog op kennisdeling. Zo heeft de spreker, voor wat de vroegdetectie van radicalisering betreft, ook een aantal opleidingssessies van drie uren gegeven aan de diensten van de Onderwijsinspectie. Daarbij merkt hij op dat het bepaald een uitdaging was om opleiding te geven aan mensen die beroepshalve bijzonder alert zijn voor allerhande pedagogische, didactische en timingskills. Uit hun reacties meent hij te mogen afleiden dat een en ander best wel vlot verlopen is.

Omgekeerd heeft hij de federale diensten ook in kennis gebracht van een aantal zaken die in Vlaanderen leven. Hij vermeldt daarbij heel in het bijzonder de tendens tot verharding van het protest vanuit de landbouwgemeenschap naar aanleiding van de beleidsvoornemens inzake stikstof (PAS). Hij laat daarbij opmerken dat hij tijdens zijn carrière de moord op Karel Van Noppen heeft meegemaakt en dat hij daaruit onthouden heeft dat gevaarlijke radicalisering zich ook kan voordoen in

sectoren waar men dat op het eerste zicht niet zou verwachten. Ook daar moet men dus oog voor hebben. Voor de federale diensten in kwestie was dit toch wel een eyeopener, want ze hadden tot dan toe vooral oog voor internationaal gerelateerde radicalisering.

2.3. Opvolging bestuurlijke aanpak

De spreker komt dan tot de kwestie van de bestuurlijke aanpak van de ondermijnende en georganiseerde criminaliteit. Hij wijst er in dat verband op dat het DIOB-verhaal momenteel een twistappel is tussen het federale en het Vlaamse niveau. Enerzijds is er vrij recent een wetsontwerp goedgekeurd in eerste lezing, terwijl er anderzijds ook een ontwerp van decreet over in de maak is.

Luc Vanlouwe pleit er ter zake dan ook voor om samenwerking mogelijk te maken tussen de beide niveaus. Dat is ook de boodschap die hij meegeeft aan zijn collega's van de federale politie. Het Vlaamse niveau beschikt immers niet over alle informatie omtrent veiligheid en politie, maar het federale niveau beschikt van zijn kant dan weer niet over informatie over vergunningen, subsidies en dergelijke meer. Ook de VVSG pleit voor samenwerking.

Ondertussen loopt er bij tien gemeenten ook al een proefproject van het Agentschap Justitie en Handhaving dat gericht is op fraudedetectie. Via een aantal indicatoren, en enkel op basis van open source-informatie, zouden potentieel malafide ondernemingen geïdentificeerd kunnen worden. Er is voorzien dat dit project gedurende een jaar zal lopen. De eerste tussentijdse evaluatie is na drie maanden gemaakt en heeft een aantal positieve elementen opgeleverd. Maar het is afwachten tot het einde van de rit om echt conclusies te kunnen trekken.

Nog wat de bestuurlijke aanpak betreft, is de spreker verheugd dat de adviezen die hij heeft mogen geven met betrekking tot het Vlaamse kaderdecreet Bestuurlijke Handhaving effectief zijn meegenomen. Zo is het met name belangrijk dat de hoedanigheid van officier van gerechtelijke politie/hulpofficier van de procureur des Konings is ingeschreven en mogelijk is geworden voor alle andere inspectiediensten die daarin geïnteresseerd zijn. Heel vaak houdt de politie een wat wrang gevoel over aan het feit dat een inspectiedienst een eerste vaststelling doet, waarna de bevindingen worden overgemaakt aan het parket. Dat parket geeft dan verdere opdrachten aan de lokale of de federale politie omdat de meeste Vlaamse inspectiediensten geen hoedanigheid van agent of officier van gerechtelijke politie hebben. Zodoende blijft de eerste vaststeller – de inspectiedienst in kwestie – gespaard van verdere opdrachten, terwijl hij net over de meeste expertise en kennis beschikt. De oplossing daarvoor bestond in het verleden nogal eens in de aanstelling als gerechtelijk expert. Ook dat leverde echter interne spanningen op, aangezien bepaalde diensten dan soms niet meer met hun eigen personeel konden spreken omwille van het geheim van het onderzoek. Via het genoemde kaderdecreet zou hier nu een oplossing voor geboden moeten worden.

Verder zal een echt totaalplaatje van een onderneming en een persoon ook opgebouwd kunnen worden met de informatie uit een sanctie- en maatregelenregister. Ook voorziet het kaderdecreet dat de handavingsopbrengsten naar aanleiding van vaststellingen kunnen terugvloeien naar de lokale overheid. Ook dit vormt voor de politiediensten een extra incentive om mee te helpen bij het beleid dat Vlaanderen wil uitrollen.

3. Dagelijkse werking van de verbindingsofficier

Om de commissieleden een idee te geven van de diverse taken waar hij van dag tot dag mee bezig is, geeft Luc Vanlouwe een summier overzicht van de zaken die hij het afgelopen jaar behartigd heeft. Zo was er het Vlaams Agentschap voor Innovatie en Ondernemen dat contact wilde leggen met de gerechtelijke diensten en de rekerchediensten naar aanleiding van gevallen van fraude met coronasteun. De spreker heeft er door zijn interventie mee voor gezorgd dat zowel het parket als de politiediensten daarvoor openstonden. Om dat ook meer structureel te verankeren werd die problematiek ook aangekaart op het College van procureurs-generaal.

Voor wat de informatie- en screeningsdienst lokale geloofsgemeenschappen betreft, heeft de spreker opnieuw heel in het bijzonder gewezen op de opdrachten van de informatieofficier binnen de lokale politie. Die is immers hun meest aangevozen aanspreekpunt, die hen meteen ook wegwijs kan maken in het brede scala aan diensten.

Verder is er ook voor gezorgd dat in de opleiding van de toekomstige hoofdcommissarissen het nodige materiaal is opgenomen over de bestuurlijke handhaving. Op die manier weten de korpschefs in spe dus dat Vlaanderen een belangrijke regelgever is en in de toekomst ook een steeds belangrijker partner zal worden.

Nog voor wat een meer structurele samenwerking betreft, heeft Luc Vanlouwe het afgelopen jaar ook de nodige contacten gelegd tussen het Facilitair Bedrijf en de technische preventie en screeningsdiensten van de federale politie. De problematiek van de technische beveiliging van gebouwen van de Vlaamse overheid was immers op de voorgrond gekomen naar aanleiding van enkele incidenten. Zo was er de insluiping in het Errerahuis, maar ook een diefstal bij de Permanente Vertegenwoordiging van Vlaanderen bij de Europese Unie. Preventieve maatregelen drongen zich dus op. Hetzelfde is overigens ook al gebeurd voor de plannen voor het nieuwe Belpairegebouw, waar ook al eens met politionele ogen is gekeken naar het veiligheidsaspect.

De spreker houdt zich daarna beschikbaar voor verdere vragen van de commissieleden.

II. Bespreking

1. Vragen en opmerkingen van de leden

1.1. Tussenkost van Maaïke De Vreese

Maaïke De Vreese dankt de spreker vooreerst voor zijn boeiende uiteenzetting. Ze constateert dat Luc Vanlouwe al gedegen invulling geeft aan wat toch een behoorlijk nieuwe functie is. Ze had van hem graag vernomen hoe hij zijn functie verder ziet evolueren in de toekomst. Hij is momenteel de enige verbindingsofficier met het Vlaamse niveau en is op post op een kabinet. Zal het werkvolume op termijn niet te veel worden voor één man, of is nu al in de nodige steun voorzien? Wat zou in de toekomst de beste standplaats voor een verbindingsofficier zijn, op het kabinet, bij het agentschap?

Een tweede vraag van het lid betreft de informatie-uitwisseling tussen het federale en het Vlaamse niveau. Zeker als het gaat over belangrijke veiligheidsinformatie is dat een kwestie die gevoelig ligt. Een en ander moet dan ook zo gestroomlijnd mogelijk verlopen. Uit eigen ervaring weet ze dat het opstellen van de daartoe tussen de verschillende diensten benodigde protocolafspraken en -akkoorden vaak

een enorm werk is, dat ook niet altijd even prioritair is voor elke betrokken dienst. Ze beseft terdege dat de verbindingsofficier veel moeite moet doen om die diensten diets te maken dat het Vlaamse niveau wel degelijk een prioriteit is. Dat zal allicht nog een hele tijd een belangrijke taak blijven voor Luc Vanlouwe. Het lid verzekert hem dan ook van haar volle steun in deze. Ze had wel graag vernomen welke protocolafspraken hij prioritair wenst te realiseren en welke timing hij voor ogen heeft.

Met betrekking tot de kwestie van de veiligheidsmachtigingen, beaamt Maaïke De Vreese dat er binnen de Vlaamse overheid inderdaad nog stappen gezet moeten worden. Op federale kabinetten is er momenteel altijd al iemand met een veiligheidsmachtiging. Is het de bedoeling om nu ook op Vlaams niveau te zorgen voor de aanstelling van een veiligheidsofficier? Zal dat mogelijk ook tot de Vlaamse administraties worden uitgebreid? En zo ja, welke administraties komen hiervoor dan in aanmerking?

Wat de bestuurlijke handhaving betreft, en dan meer bepaald de DIOB-regelgeving, stelt het lid dat haar fractie, evenals minister Demir zelf, vragende partij zijn om daarin zo snel mogelijk stappen vooruit te zetten. Ze had van Luc Vanlouwe graag vernomen of hij zelf betrokken is geweest bij het ontwerp in kwestie en bij de stappen die verder nog gezet moeten worden. En welke zijn de verdere stappen die Vlaanderen hier nog zal kunnen zetten?

1.2. Tussenkost van Adeline Blancquaert

Ook *Adeline Blancquaert* dankt de spreker voor de interessante uiteenzetting. Het lid betreurt dat er inzake de samenwerkingsovereenkomst over de toegang tot politionele informatie, een negatief advies is uitgebracht. Binnen welke timing zou een en ander desgevallend wel gerealiseerd kunnen worden? Dergelijke gegevensuitwisseling is immers wel degelijk van groot belang.

Met betrekking tot de door de spreker vermelde protocolafspraken, met uiteraard ook aanvullende privacyprotocollen, vraagt het lid of deze ondertussen al zijn afgesloten en waar desgevallend de knelpunten zitten.

De spreekster begrijpt dat Luc Vanlouwe inzake de opvolging van radicalisering ook en vooral de verantwoordelijken van de betrokken Vlaamse departementen gewezen heeft op het bestaan en de opportuniteiten van de informatieofficieren van de lokale politiezones. In het verlengde daarvan vraagt ze of hij desgevallend ook al een rondgang langs de handhavingdiensten en justitiehuzen gemaakt heeft om ook hen op de hoogte te brengen van de functie en de opdracht van de informatieofficieren.

Daarnaast ligt het voor de hand dat – zoals ook voorzien is in de functieomschrijving – het van cruciaal belang is dat de kwaliteit van de informatiedoorstroming goed bewaakt wordt. Op welke manier zal men aan kwaliteitsbewaking doen?

Afsluitend komt Adeline Blancquaert tot de opvolging van de bestuurlijke aanpak. Ze stelt vast dat politiediensten verplicht zijn om grote acties steeds door te geven aan hun arrondissementeel infokruispunt. Dat laatste houdt er dan toezicht op dat verschillende acties niet met elkaar interfereren. In dat verband had ze graag vernomen in welke mate de Vlaamse inspectiediensten hun acties melden aan deze politiecellen. En indien dit niet het geval zou zijn, wat is dan de visie van de verbindingsofficier op een eventuele meldingsplicht voor de Vlaamse diensten?

1.3. Tussenkost van Ludwig Vandenhove

Ludwig Vandenhove dankt de spreker voor de uitleg die hij verschaft heeft bij deze materie. Hij is daarbij ruim ingegaan op het thema van de samenwerking tussen het federale en het Vlaamse niveau, maar het gemeentelijke niveau lijkt wat buiten beschouwing te zijn gebleven. Nochtans zijn er wel degelijk een aantal handhavingsdomeinen waar Vlaanderen zeer nauw raakt aan de gemeenten. Hoe loopt de samenwerking daar, gaat dat vlot of is er soms wat tegenwerking?

Wat de bestuurlijke aanpak van de ondermijnende en georganiseerde criminaliteit betreft, stelt het lid vast dat Vlaanderen daarvoor al een kader aan het uitwerken was, toen het federale niveau ook met initiatieven daarrond kwam. Zo is er recent nog een initiatief geweest om de burgemeesters meer verantwoordelijkheid toe te kennen. Het lid had van de verbindingsofficier, als man van het terrein, graag vernomen hoe dit spanningsveld uiteindelijk zal uitgeklaard worden. De steden en gemeenten willen immers vooral de bestaande problemen aanpakken en zijn in wezen niet geïnteresseerd in de vraag of een en ander nu onder een federale of Vlaamse paraplu gebeurt. Momenteel moeten ze echter gedwongen afwachten. Het lid beseft dat zijn vraag ook deels politiek van aard is, maar zou hierover toch graag de inzichten krijgen van Luc Vanlouwe die als ambtenaar het gebeuren toch vanuit een bevoorrechte positie kan gadeslaan.

Een derde vraag betreft de kwestie van het stroomlijnen van de bestuurlijke aanpak tussen de verschillende Vlaamse departementen. Inzake dierenwelzijn, bijvoorbeeld, doen de gemeenten de laatste jaren al heel wat, terwijl ook Vlaanderen serieuze inspanningen levert op dat vlak. Vindt de verbindingsofficier dat het mee tot zijn taken behoort om dit soort zaken toch minstens voor een stuk te stroomlijnen? Het spreekt immers voor zich dat er in deze veel gewonnen kan worden bij samenwerking. De beschikbare middelen kunnen zo immers veel efficiënter worden ingezet.

Afsluitend komt Ludwig Vandenhove tot de kwestie van de opvolging van de radicalisering. Refererend aan de discussie die er vorige week was rond de intrekking van de erkenning van de Moslimexecutieve, waarbij de federale minister van Justitie in beeld kwam, wijst hij erop dat in deze ook minister Somers mee bevoegd is. Ook die laatste werkt immers rond de problematiek van de radicalisering. Hij had van Luc Vanlouwe dan ook graag vernomen hoe het op dat vlak zit met de samenwerking. Probeert hij een en ander te stroomlijnen tussen de verschillende bevoegde diensten, waaronder ook de instanties die minister Somers in dat verband op pad stuurt?

2. Antwoorden van Luc Vanlouwe

Luc Vanlouwe wenst eerst te preciseren dat hij ondertussen al niet meer gehuisvest is op het kabinet van minister Demir, maar op de zetel van het Agentschap Justitie en Handhaving. Het verblijf op het kabinet was slechts een tijdelijke oplossing.

De functie van verbindingsofficier is er trouwens ook vis-à-vis alle leden van de Vlaamse Regering, dus niet enkel ten aanzien van het kabinet-Justitie. Alle kabinetten, dat wil zeggen alle leden van de Vlaamse Regering kunnen opdrachten geven aan de verbindingsofficier. Het Agentschap Justitie en Handhaving vormt daar een goede uitvalsbasis voor. Vlaanderen is ook een zeer breed huis, met heel veel verschillende inspectiediensten, die in zowat alle beleidsdomeinen (waaronder ook dierenwelzijn) actief zijn. Dat maakt het niet altijd gemakkelijk om de juiste weg te vinden. In zijn functie van interface is het voor de spreker belangrijk om een goede kennis van de diensten te hebben. Als er dan vragen komen vanuit de lokale of federale politie kan hij de zaak zo goed en zo snel mogelijk bij de juiste

dienst krijgen. Omgekeerd kan hij er ook voor zorgen dat specifieke vragen vanuit deze of gene Vlaamse dienst bij de juiste politionele dienst terechtkomen.

De kwestie van de af te sluiten protocollen ligt inderdaad moeilijk, aangezien hier ten volle het adagium 'it takes two to tango' geldt. En er moet – om in dezelfde beeldspraak te blijven – worden vastgesteld dat niet iedereen dezelfde maat houdt, en dat er zich al eens onverwachte ritmewendingen voordoet, als men zelfs al niet plots van dans verandert. Dat neemt niet weg dat de spreker steeds zijn uiterste best blijft doen (ook al omdat hij de partners vaak persoonlijk kent) om de zaak toch iet of wat te 'forceren'. Maar alles moet hoe dan ook toch altijd nog gevalideerd worden. En wat de timing van een en ander betreft, kan men niet om de vaststelling heen dat dit vaak niet tot de meest prioritaire opdrachten behoort. Als verbindingsofficier kan hij dus vaak niet meer doen dan blijven aandringen. Het is belangrijk om dat goed in gedachten te houden.

In antwoord op de vraag van Ludwig Vandenhove bevestigt de spreker verder dat een nieuw element in de aanpak van radicalisering zich inderdaad op Vlaams niveau bevindt. Hij heeft het dan meer bepaald over de informatie- en screeningsdienst lokale geloofsgemeenschappen. Die richt zich voornamelijk op potentiële financiering en beïnvloeding vanuit het buitenland. Hij heeft dan ook niet gearzeld om met die dienst in zee te gaan om hen ervan te verzekeren dat ze wel degelijk contact mochten nemen met alle diensten, inclusief natuurlijk ook de politiediensten. Wat dat laatste betreft heeft hij heel in het bijzonder het belang van samenwerking met de informatieofficier benadrukt. Die is immers een directe medewerker van de korpsleiding. Vaak gaat het zelfs om de adjunct-korpschef. Sowieso is het dus iemand die het totaalplaatje kan opbouwen. Hij kan in de organisatie gaan kijken, kan lokaal informatie gaan opzoeken, en kan zelfs opdracht geven aan de wijkagenten om extra aandacht te hebben voor bepaalde zaken. Dat zit dus echt wel goed. De spreker heeft ook zeer regelmatig contact met de screeningsdienst. Er wordt zelfs bijna op maandelijkse basis structureel afgestemd.

In antwoord op de vraag of er op elk Vlaams kabinet ondertussen een veiligheids-officier is, stelt Luc Vanlouwe dat er in theorie aan die voorwaarde is voldaan. In de praktijk durft dat echter al eens tegen te vallen. Dat heeft onder andere te maken met het personeelsverloop op kabinetten. Mensen verschuiven van functie, of vertrekken soms zelfs. Dat is in dubbel opzicht problematisch. Enerzijds staat de veiligheidsofficier immers in voor toezicht en kennisgevingen, in de zin van het melden van incidenten aan de nationale veiligheidsautoriteit. Maar anderzijds doet hij of zij ook de volledige administratie van iedereen die een veiligheidsmachtiging heeft.

Als zo'n persoon dan wegvalt of als het personeel en de bevoegdheden op een kabinet worden herschikt, kan het al eens voorkomen dat er een spreekwoordelijk 'zwart gat' ontstaat. Sommige mensen hebben dan nog wel een veiligheidsmachtiging, maar er is niemand meer die dat administratief opvolgt, en die bijvoorbeeld binnen de vijf jaar een nieuwe aanvraag indient. De spreker heeft in dat verband wel een aantal ideeën, die hij ontleent aan de manier waarop er daarrond gewerkt wordt binnen de politie zelf. Daar is er één nationale veiligheidsofficier die fungeert als direct aanspreekpunt, maar per provincie samenwerkt met de lokale veiligheidsofficieren van de korpsen en diensten. In Vlaanderen is dat nog altijd per kabinet of per departement georganiseerd. En er zijn daar ook nog verschillen, want niet alle departementen hebben op dit moment een veiligheidsofficier, laat staan dat mensen binnen de departementen of agentschappen een veiligheidsmachtiging hebben, of nodig hebben. Luc Vanlouwe kan zich best voorstellen dat sommigen dat absoluut niet nodig hebben. Hoe dan ook probeert hij de idee te promoten van een superviserende of Vlaamse veiligheidsofficier, die in geval van nood kan optreden en de administratie kan gaande houden, dan wel bepaalde veranderingen onmiddellijk kan doorvoeren.

Op de vraag of hij betrokken is bij de het DIOB-wetsontwerp, antwoordt de spreker ontkennend. Tegelijk staat hij echter wel in contact met de adjunct van de commissaris-generaal die binnen de federale politie fungeert als aanspreekpunt voor die kwestie. Hij verneemt van haar dan ook regelmatig wat de stand van zaken is, en wat de volgende stappen zullen zijn. Hij heeft in dat verband ook altijd gewezen op het Vlaamse ontwerp van decreet daarover, en heeft benadrukt dat men de zaken best – zo goed en zo kwaad als het gaat – op elkaar zou afstemmen. Hij merkt ook dat er op dat vlak wel degelijk enige vooruitgang is geboekt, maar we bevinden ons natuurlijk nog altijd niet in de meest ideale wereld. Maar als politiemans, en als verbindingsofficier voor Vlaanderen, doet hij niet aflatende pogingen om een en ander heel duidelijk kenbaar te maken bij de federale politie. En dat verhaal wordt daar wel degelijk mee opgenomen. Hij heeft er dan ook goede hoop op dat het de juiste richting zal uitgaan tussen Vlaanderen en de federale overheid.

In verband met artikel 44/11/9 van de wet op het Politieambt erkent de spreker dat er nog flink wat werk voor de boeg ligt om de informatiepositie van de Vlaamse overheden te verzekeren. Hij kan hic et nunc dan ook geen precieze timing geven voor een en ander. We hebben die zaak nu eenmaal niet zelf in handen. Zoals gezegd, werden de eerste zeven inspectiediensten die een aanvraag in die zin hebben ingediend, uiteindelijk negatief geadviseerd. Maar de zevende dienst in kwestie was de lokale milieu-inspectie, die door het federale niveau gezien werd als een Vlaamse dienst. Luc Vanlouwe heeft daar dan ook in moeten corrigeren naar naamgeving en zo meer. Maar daarna is er weer al twee keer een aanmeldingsformulier overgemaakt. Die aanvragen zijn echter nog maar in de eerste fase en zijn dus nog niet tot bij het College van procureurs-generaal of tot bij het COC geraakt. Veiligheidshalve heeft men die ook onmiddellijk ingehouden, kwestie van dat terug aan te passen en waar mogelijk te verbeteren. De spreker heeft daarover binnenkort een vergadering met het technisch secretariaat van de minister van Binnenlandse Zaken. Hij hoopt dan ook dat men dat nog voor het einde van het jaar terug zal lanceren. Ook hoopt hij dat als we die terugkrijgen, alle betrokken Vlaamse diensten de reflex zullen hebben om daar vrij snel op antwoorden. Ze mogen zeker niet zelfgenoegzaam zijn en een attitude aannemen van 'we hebben dat nog maar net gedaan'. Als alles vlot zou verlopen durft hij te verhopen dat er in de loop van volgend jaar toch wel een voorzet zou kunnen komen.

Nog los daarvan wil hij er toch ook op wijzen dat er op het terrein wel degelijk een samenwerking is. Wanneer het echt hoogdringend is, zal informatie de facto ook wel gedeeld worden. Dat wordt dan meestal gedaan onder de paraplu van het parket, dat wordt ingelicht over het feit dat er informatie beschikbaar is die dienstig kan zijn voor deze of gene bestuurlijke overheid. Het parket geeft dan de toelating om die informatie terug te koppelen naar de betrokken bestuurlijke overheid, zijnde Vlaanderen, zijnde de gemeentes of dergelijke meer. Omgekeerd is er geen bezwaar als vanuit bestuurlijke vaststellingen, dus vanuit een aanvankelijk procesverbaal, de zaak in het gerechtelijk laatje terecht komt. Maar daar stelt zich dan wel soms weer het probleem dat niet elke inspecteur of controleur die Vlaanderen heeft, ook de hoedanigheid van officier van gerechtelijke politie heeft. Bijgevolg moet ook die terugkoppeling dan weer op een andere manier gebeuren.

In antwoord op de vraag naar de rol van de informatieofficieren bij de aanpak van radicalisering, verwijst de spreker naar de LIVC-R's die zeer belangrijk zijn voor de preventieve en de sociale aanpak van het fenomeen. De informatieofficier zit daar mee in als lid van de lokale politie. Hij fungeert daar als aanspreekpunt. Hij is ook de enige persoon die tegelijk ook actief is in de Lokale Task Force Radicalisering, die belast is met de meer repressieve aanpak van de problematiek. Hij vormt op die manier de schakel, meer bepaald de informatieschakel tussen die twee entiteiten. Hij is immers goed geplaatst om te beoordelen of deze of gene informatie vooral van belang is voor een preventieve aanpak, dan wel meer waarde heeft in een repressieve aanpak. Omgekeerd kan zich ook de situatie voordoen waarin men

vanuit de repressieve aanpak tot de conclusie komt dat iets niet aan de orde is, maar dat de zaak best wel naar de lokale informatie- en veiligheidscellen wordt overgemaakt.

Met betrekking tot de bestuurlijke aanpak van de ondermijnende en georganiseerde criminaliteit wijst Luc Vanlouwe erop dat theoretisch gezien het AIK de spil van de informatie-uitwisseling vormt. De lokale politiediensten moeten immers al hun data delen via het AIK. In de realiteit blijkt die coördinatiefunctie in sommige gevallen niet altijd geheel adequaat te zijn. Vaak heeft dat gewoon te maken met de eigenheid van grote politiezones. Als je als pakweg politiezone Antwerpen rechtstreekse acties kunt ondernemen, samen met een Vlaamse instelling, zoals bijvoorbeeld de Vlaamse Sociale Inspectie, en vaak zelfs nog ruimer kunt gaan door er ook de federale inspectiediensten bij te betrekken, dan ligt het een beetje voor de hand dat je niet direct de meerwaarde ziet van het verwittigen van een AIK. Doordat de hele zaak binnen eenzelfde politiezone blijft, blijft het ook een lokaal gegeven, en is er geen coördinatie nodig. De coördinatie gebeurt dan eigenlijk binnen het politieveld zelf. Enkel als een en ander een impact kan hebben over meerdere politiezones heen, is er een plicht om via het AIK te gaan werken. Maar aangezien de coördinatiefunctie de facto eigenlijk wordt ingeroepen wanneer men zich niet sterk genoeg voelt, kan ook dat al eens moeilijk liggen. Bij de politie is er immers toch min of meer een cultuur waarin men vindt dat men het op de een of andere manier altijd wel aankan. Voor de inspectiediensten is er echter geen verplichting om een aanmelding te doen, doch bij een samenwerking met de politiediensten zal dat wel gebeuren. Vaak wordt dat dan ook gedaan via de lokale politie, die daar als eerste zou op inspelen.

Als antwoord op de vraag van Ludwig Vandenhove naar de samenwerking met de gemeenten, wijst de spreker erop dat het proefproject dat werd opgezet door het kabinet-Demir en het Agentschap Justitie en Handhaving er net op gericht is om in een tiental gemeenten het fraudedetectiesysteem zo mogelijk uit te testen. Want het is niet omdat iets werkt in een grootstad dat het ook daarbuiten goed werkt. Er zijn immers grote verschillen tussen pakweg een gemeente in de Brusselse rand en een toeristische gemeente of een gemeente aan de grens. Met dat proefproject wil men nagaan of een dergelijk fraudedetectiesysteem, via de bestuurlijke overheid, de eerste alarmsignalen kan oppikken wanneer een suspecte onderneming in interactie gaat met die overheid. Het kan daarbij bijvoorbeeld gaan om de aanvraag van een vergunning of zelfs de aanvraag van een subsidie. Zo wil men op basis van openbare bronnen dus nagaan of er tekenen zijn dat een en ander problematisch zou kunnen zijn. Daar staat natuurlijk wel tegenover dat men in wezen eigenlijk al een heel eind ver kan komen met gewoon een goed en sterk politiereglement. Het DIOB-verhaal is met andere woorden niet altijd een noodwendigheid. Maar sommigen hebben blijkbaar behoefte aan een grote en stevige paraplu die boven hen uitgespreid wordt, waardoor er geopteerd wordt voor het DIOB-verhaal.

Op de vraag hoe het in deze zal of moet aflopen met de spanningen tussen het federale en het Vlaamse niveau, kan de spreker evidentierwijze niet uitweiden. Het betreft hier immers een politiek geladen kwestie. Men kan alleszins maar hopen dat een en ander tot een tevredenstellende afwikkeling van de kwestie zal leiden. Maar allicht zal men wel niet in een ideale wereld terechtkomen. Ongetwijfeld zullen er van beide kanten wel nog vragen zijn naar correcties. Maar pessimistisch wil Luc Vanlouwe zeker niet zijn. Er zijn immers wel degelijk mogelijkheden om uit de impasse te raken.

3. Aanvullende tussenkomst van Adeline Blancquaert

Adeline Blancquaert komt terug op haar vraag naar de aanvullende privacy-protocollen. Ze heeft daar vooralsnog geen antwoord op gekregen.

En meer algemeen moet met betrekking tot het uitblijven van de samenwerkings-protocollen toch worden vastgesteld dat zolang deze er niet zijn, de hele zaak in wezen niet uit de startblokken kan komen. Want effectief: 'it takes two to tango.' Als de ene partner niet meewil, gebeurt er gewoon niks. En allicht maakt dit het er voor de verbindingsofficier ook niet gemakkelijker op om zijn basistaken te vervullen. Bijkomend had het lid in dat verband ook graag vernomen waar die terughoudendheid zich precies, of toch het meest, situeert. Zit dat bij Vlaanderen, bij het federale niveau, bij de politiediensten, of is er over en weer sprake van een meer algemene terughoudendheid?

4. Aanvullend antwoord van Luc Vanlouwe

Luc Vanlouwe legt uit dat de protocollen in eerste instantie gericht waren op veiligheidsdiensten en inlichtingendiensten. Die inlichtingendiensten hebben wettelijk het recht om alle mogelijke informatie op te vragen bij eender wie. Daardoor is het privacyprotocol daar dan ook niet toepasselijk. Omgekeerd, zijn wij er wel door gebonden, tenzij het een gerechtelijke kwestie betreft. In dat laatste geval geldt een aparte regeling. In zijn taak als verbindingsofficier, zal hij dan ook niet zomaar over persoonsgegevens ('entiteiten' in politie-jargon) spreken, die gaat hij dus niet behandelen. Ook past hij zeer goed op bij het aanwijzen van specifieke tendensen die zich hier of ginder voordoen. En inzake privacy is het zo dat in de voorlopige protocollen uitgegaan werd van een tweerichtingsverkeer. Dat liep wat stroef omdat het toepassen van de algemene GDPR-regels botste op het feit dat de Staatsveiligheid daar nu eenmaal niet onder gevat is. De Vlaamse overheid, als partner in een relatie met de Staatsveiligheid, moest dan echter laten opmerken dat de GDPR-regeling op haar wél van toepassing is. Zo'n asymmetrische situatie leidde logischerwijze tot enige bedenkingen. Ondertussen buigen de juristen van zowel de Staatsveiligheid als de Vlaamse departementen zich over deze kwestie, teneinde een sluitende regeling uit te werken die kan gelden als *modus vivendi* voor een deugdelijk tweerichtingsverkeer.

De *voorzitter* dankt Luc Vanlouwe voor zijn gewaardeerde aanwezigheid en zijn uitgebreide uiteenzetting. Hij sluit daarmee de hoorzitting af.

Steven VANDEPUT,
voorzitter

Maaïke DE VREESE,
verslaggever

Gebruikte afkortingen

ADIV	Algemene Dienst Inlichting en Veiligheid
AIK	arrondissementeel informatiekruispunt
CCB	Centrum voor Cybersecurity België
CCVO	Coördinatie- en Crisiscentrum van de Vlaamse overheid
COC	Controleorgaan op de Politie Informatie
DIOB	Directie Integriteitsbeoordeling voor Openbare Besturen
GDPR	General Data Protection Regulation (algemene verordening gegevensbescherming, AVG)
LIVC-R	lokale integrale veiligheidscel inzake radicalisme, extremisme en terrorisme
OCAD	Coördinatieorgaan voor de dreigingsanalyse
PAS	Programmatische Aanpak Stikstof
VVSG	Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten